

دی ماه ۹۹ درس: علوم و فنون (۱) نام دبیر: رهایی تاریخ امتحان: ۹۹/۱۰/۰۶ مدت پاسخگویی: ۶۰ دقیقه	بسمه تعالی نام و نام خانوادگی: نام پدر: پایه: دهم ادبیات و علوم انسانی تعداد صفحه: ۴	وزارت آموزش و پرورش مدیریت آموزش و پرورش شهرستان سمنان دبیرستان پسرانه شاهد سمنان (دوره دوم)
--	--	---

دانش آموزان عزیز، آزمون پایانی امروز فقط بخشی از نمره نوبت اول شما به شمار می آید بنابراین بخش اعظمی از نمره امتحان مربوط به حضور فعال در کلاس از پانزدهم شهریور تا سی ام آذر ماه، شرکت فعال در بحث و پرسش های کلاسی، ارسال دقیق تکالیف در موعد مقرر و شرکت در آزمون های مستمر برگزار شده، می باشد. این آزمون هر نمره ای کسب کنید تقسیم بر چهار خواهد شد.

۲	<p>الف سوالات تستی «گزینه صحیح را انتخاب کنید.» (هر مورد ۲/۵).</p> <p>۱- هریک از منظومه های «درخت آسوریک» و «بادگار زیران» به چه زبانی نوشته شده اند؟</p> <p>الف) فارسی دری ☐ ب) فارسی باستان ☐ ج) پارسی ☐ د) گزینه ب و ج ☐</p> <p>۲) در خصوص زبان فارسی میانه کدام گزینه درست نیست؟</p> <p>الف) زبان پارسی زبان دوره اشکانیان بوده است. ☐</p> <p>ب) این زبان در شمال و شمال شرقی ایران متداول بوده است. ☐</p> <p>ج) تا اوایل دوره ساسانی نیز آثاری به زبان فارسی میانه ترجمه شده است. ☐</p> <p>د) این زبان حدود ۳۰۰ ق.م تا ۷۰۰ م رواج داشت. ☐</p> <p>۳- کتاب «تاریخ الرسل و الملوك» را به زبان عربی نوشته بود به فارسی برگرداند.</p> <p>الف) ابوعلی بلعمی- محمد بن جریر طبری ☐ ب) محمد بن جریر طبری- ابوعلی بلعمی ☐</p> <p>ج) ابوعلی بلعمی- شهید بلخی ☐ د) ابومنصور المعمری- محمد بن جریر طبری ☐</p> <p>۴) الگوی هجایی «دشت» در کدام گزینه دیده می شود؟</p> <p>الف) صامت+مصوت بلند+صامت ☐ ب) صامت+مصوت کوتاه+صامت ☐</p> <p>ج) صامت+مصوت کوتاه+صامت+صامت ☐ د) صامت+مصوت بلند+صامت+صامت ☐</p> <p>۵- کدام قرن دوره طلایی همراه با شکوفایی روح ایرانی بود که با دانشمند بزرگی چون زکریای رازی آغاز شد؟</p> <p>الف) قرن سوم هجری ☐ ب) قرن چهارم هجری ☐ ج) قرن چهارم و پنجم ☐ د) هیچ کدام ☐</p> <p>۶- «فارسی باستان» زبان رسمی کدام یک از سلسله های زیر بوده است؟</p> <p>الف) هخامنشیان ☐ ب) ساسانیان ☐</p> <p>ج) اشکانیان ☐ د) اشکانیان و اوایل دوره ساسانیان ☐</p>
---	--

	<p>دبیرستان دوره دوم پسرانه شاهد سمنان</p> <p>ص ۲</p> <p>۷- در کدام دوره « بخارا » عمده ترین مرکز فرهنگی به شمار می‌آید؟</p> <p>الف) سامانیان ☐ ب) غزنویان ☐ ج) صفاریان ☐ د) طاهریان ☐</p> <p>۸- نخستین سراینده قصاید کمال یافته حکمی و اندرزی در دوره اول شعر فارسی کیست؟</p> <p>الف) رودکی ☐ ب) کسایی مروزی ☐ ج) ناصر خسرو ☐ د) عنصری ☐</p> <p>سوالات کامل کردنی (هر جای خالی ۲/۵)</p>	
۲	<p>۱- هر چیزی که ذهن ما را به پویایی درآورد محسوب می‌شود.</p> <p>۲- نثر و شعری که در آن سجع به کار رود «.....» نامیده می‌شود..</p> <p>۳- اساسی ترین عامل پیدایش شعر است.</p> <p>۴- واج آرایبی از محسوس تر است..</p> <p>۵- آنچه در تکرار اهمیت دارد جنبه و آوایی سخن است نه شکل واژگان.</p> <p>۶- در زبان فارسی هیچ واژه‌های با آغاز نمی‌شود.</p>	
۲	<p>سوالات صحیح یا غلط ، عبارت درست و نادرست را با واژه صحیح یا غلط معلوم کنید.(هر مورد ۲/۵)</p> <p>۱- هجای پایانی اوزان شعر فارسی همیشه کشیده محسوب می‌شود.(.....)</p> <p>۲- تعداد هجاهای یک کلمه با تعداد صامت های آن برابر است.(.....)</p> <p>۳- در عبارت « هر که با بزرگان ستیزد خون خود ریزد» نوع سجع آن متوازی می باشد. (.....)</p> <p>۴- قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم دوره ترقی در همه زمینه های علمی بود.(.....)</p> <p>۵- آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده ،بیشتر آثار دینی زردشتی است..(.....)</p> <p>۶- کتاب اوستا در دوره هخامنشیان به نگارش در آورده شد. (.....)</p> <p>۷- غزنویان برای ماندگاری حکومت نوپای خود ناگزیر شدند زبان عربی را رواج دهند..(.....)</p> <p>۸- واژه «بیماری»، علامت آن « - - - U » و « بی کسی»، علامت آن « - U - » می‌باشد.(.....)</p>	پ

دبیرستان دوره دوم پسرانه شاهد سمنان	ص ۳	
ت	<p>سوالات کوتاه پاسخ (هر مورد ۲۵/).</p> <p>۱- در عبارت « متکلم را تا کسی عیب نگیرد سخنش صلاح نپذیرد » نوع سجع آن چیست؟ (.....)</p> <p>۲- با ارزشترین سجع از نظر موسیقایی کدام سجع است؟ (.....)</p> <p>۳- کوچکترین واحد آوایی زبان چیست؟ (.....)</p> <p>۴- شعر پارسی به دست چه کسی بنیاد نهاده شد؟ (.....)</p> <p>۵- کتاب تاریخ بلعمی به دستور چه کسی نوشته شد؟ (.....)</p> <p>۶- نخستین دولت اسلامی ایران، پس از بر افتادن ساسانیان کدام دولت بود؟ (.....)</p> <p>۷- حماسه ملی ایران و شعر حماسی با چه کسی به اوج رسید؟ (.....)</p> <p>۸- در کدام عهد نثر هم مانند شعر پارسی رواج یافت و رونق گرفت؟ (.....)</p>	۲
	سوالات تشریحی	۱۲
ث	<p>۱- واژه (نهفتی) چند هجا و چند مصوت دارد؟ (هجا نویسی و واج نویسی کرده و تعداد واج های آن را بنویسید.)</p>	۱
	<p>۲- در کلمه (ایران) واج های مصوت آن را بنویسید و نوع مصوت را معلوم کنید. (هجا نویسی و واج نویسی کنید)</p>	۱
	<p>۳- موضوع کتاب شاهنامه ابومنصوری چیست؟ و نویسنده کتاب چه کسی می باشد؟</p>	۱
	<p>۴- در واژگان زیر واج های صامت و مصوت را بنویسید.</p> <p style="text-align: center;">(دیر) (دیر) (</p>	۱
	<p>۵- در بیت و نثر زیر، آرایه سجع، واژه آرایه و نغمه حروف را مشخص کنید و نوع سجع را بنویسید. (نغمه حروف و واژه آرایه هر کدام یک مورد، اما سجع ها دقیق همه استخراج و نوع آن نوشته شود.)</p> <p>الف) من مانده ام مهجور از او، دیوانه و رنجور از او گویی که نیشی دور از او، در استخوانم می رود</p> <p>ب) فلان را کرم بی شمار است و هنر بی حساب، دارای عزمی است متین و طبعی کریم</p> <p>ب) صیاد بی روزی، ماهی در دجله نگیرد و ماهی بی اجل در خشک نمیرد. دو چیز محال عقل است: خوردن بیش از رزق مقسوم و مردن پیش از وقت معلوم.</p>	۳

	دبیرستان دوره دوم پسرانه شاهد سمنان	ص ۴
۱	۷- حکایت را بخوانید و آن را از دید قلمرو ادبی و فکری ،بررسی کنید. «روزی شخصی پیش بهلول،بی ادبی نمود.بهلول او را ملامت کرد که چرا شرط ادب به جا نیاوردی؟ او گفت چه کنم؟آب و گل مرا چنین سرشته اند. گفت:آب و گل تو را نیکو سرشته اند . اما لگد کم خورده‌ای!»	
۲	۸- شعر زیر سروده نیره سعیدی «میرفخرایی» را بخوانید و جدول را کامل کنید. خانه‌ای می‌ساخت سقراط حکیم آمدند از ره ،رفیق و آشنا نیست در خوردن تو،ای صاحب نظر! این قفس نبود مقام چون تو کس عارفان را خانه آلا خاک نیست خانه‌ای در خورد یاران ساختیم بام خود تا عرش می‌افراشتم چون صدف، کمیاب وچون در ، پر بهاست	